

J&T BANKA NOVINY | Září 2020

J&T 98

J&T v Praze přesunulo své sídlo do areálu Rustonky na rozhraní Karlína a Libně

J&T Banka přesouvá své sídlo do areálu Rustonky

Od poloviny září najdete J&T v nových prostorách. Již na první pohled je patrné, že nejde o standardní kancelářskou budovu. Unikátní a jasně rozpoznatelná fasáda, na které si pozorný divák všimne hry s písmeny J a T, nechává tušit, že sídlo jedné z nejsilnějších finančních skupin u nás patří k těm moderním a vizuálně zajímavým budovám v Praze.

„Téměř dvacet let jsme působili v Po-
břežní ulici. Zprvu prostorná budova
nám však časem, jak jsme se rozrůs-
tali, přestávala stačit. Ve finále jsme
působili ve třech různých budovách,
což pro denní kontakt zaměstnan-
ců nebylo ideální. Vedle neustálého
přecházení mezi objekty nám chy-
běl i prostor pro setkávání se nejen
s klienty, ale i mezi sebou,“ vysvět-
luje hlavní důvody stěhování Vlasti-
mil Nešetřil, který stál před několika
lety jako provozní ředitel J&T Banky
u plánování stavby nového sídla.

Sídlo J&T je jednou ze čtyř budov,
které v areálu stojí. Počet pater a pů-
dorys domu byly tedy předem dány.
Vnitřní dispozice však vznikly bance
na míru. Mezinárodní architektonic-
ká kancelář CMC architects v čele
s Vitem Máslem měla za cíl vytvořit
unikátní prostor, ve kterém se nejen
odrazí síla jejího majitele, ale také

svým uživatelům nabídne maximál-
ní komfort.

KŘIŠŤALOVÝ UNIKÁT

Že se jim zadání podařilo, je vidět už
ve vstupní hale, které dominuje dva-
cet metrů dlouhé osvětlení z českého
křišťálu. Stellar Dust, jak bylo svět-
lo pojmenováno, představuje jednu
z největších novodobých světelných
instalací u nás. Celkem 726 křišťá-
lových kapek vzniklo dle návrhu ar-
chitektů ve sklárně Bomma ve Světlé
nad Sázavou.

„Díky vysokým stropům jsme měli
prostor pro vytvoření jedinečného
osvětlení, navíc tvar vlny změkčuje
pravoúhlý racionální tvar budovy,“
vysvětluje architekt Vít Máslo a do-
dává: „Na světelnou vlnu navazuje
vlna dřevěná, která může evokovat
siluetu ženského těla. Tu mohou

Nová administrativní
budova disponuje mo-
derním technologickým
vybavením pro potřeby
banky a certifikátem
trvalé udržitelnosti
LEED GOLD 2009.

„Prostor jsme se snažili navrhnout více jako obytný než kancelářský, každé patro je koncipováno jako z + kk, tedy pracovní a pobytový prostor s kuchyňským koutem,“ představuje myšlenku relaxační zóny Vít Máslo. Tu najdete na každém patře a zaměstnanci si sem mohou zajít na kávu či na krátkou poradku.

Bankovní provoz navazuje na prostornou vstupní halu.

návštěvníci vidět v kavárně, která na vstupní halu navazuje.“

Vedle skla vévodí interiéru dřevo a kámen. Vše je ve velmi čistých liniích a dává vyniknout právě kvalitě a jedinečnosti použitého materiálu.

DŮM PLNÝ UMĚNÍ

Stellar Dust není rozhodně jediným unikátním uměleckým dílem, které v sobě nové sídlo J&T skrývá. Dalším je například na míru vytvořený (s)graffiti Michala Škapy (rozhovor s umělcem najdete na str. 15), které je nedílnou součástí work café určeného k setkávání zaměstnanců. Skutečnost, že je umění součástí života banky, dokazuje také galerie, jež je nedílnou součástí budovy a kterou banka otevře rovněž veřejnosti.

„Umění se věnujeme dlouhodobě, mít vlastní galerii je tak logický krok, který doplňuje naše aktivity právě v oblasti umění. Rádi bychom se více věnovali tématu sběratelství, které je v Česku stále aktuálnější. Sami jsme sběrateli, tedy jako první, co návštěvníci v galerii uvidí, bude naše sbírka Magnus Art. Ta se skládá z děl laureátů Ceny Jindřicha Chalupického, která letos slaví třicet let své existence, a my bychom se cyklem tří výstav chtěli podívat na vývoj současného umění u nás,“ popisuje galerijní

koncept Valérie Dvořákové, která ve spolupráci s Annou Pulkertovou, toho času na mateřské dovolené, zastřešuje aktivity banky na poli umění.

Svět financí se skládá z různých prvků, vše musí fungovat a do sebe zapadat. Naše fasáda tento svět odráží. Tvoří ji jakési tetris, které do sebe zapadají.

„Každá z výstav by měla trvat přibližně dva až tři měsíce, což je frekvence, kterou bychom chtěli udržet i na další výstavní program. Ten chceme věnovat soukromým sbírkám tuzemských sběratelů. Víme totiž, že právě ti jsou majiteli spousty kvalitních děl současného umění, která by stála za to představit veřejnosti,“ dodává Dvořáková. (Rozhovor s Valérií Dvořákovou si můžete přečíst na str. 18, podrobnější článek o galerii Magnus Art a její koncepci najdete v říjnovém čísle Novin J&T 98.)

Všechna podlaží osmipatrové budovy pak zdobí díla talentovaných studentů. „Ve spolupráci s malířskými ateliéry našich vysokých uměleckých

škol jsme se rozhodli dát šanci a představit zcela mladé umění. Jako první jsme se domluvili s ateliérem malby Jiřího Černického na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové. Vysta-

vená díla si lze také zakoupit, můžete tak rozšířit svou sbírku o budoucí uměleckou ikonu,“ odkrývá detaily spolupráce Valérie Dvořákové.

MAXIMÁLNÍ KOMFORT

A co nové prostory ještě přinesou? Jednoznačně komfort a dostatek prostoru. Vedle neveřejné části banko-kavárny Café Rustonka je pro schůzky s klienty připraveno dvanáct zasedacích místností, které nesou jména českých velikanů, vědců, lékařů či podnikatelů.

K dispozici je samozřejmě také trezorová místnost či bezpečnostní schránky. Novinkou je pak depozi-

tář, kde si mohou klienti uskladnit svá umělecká díla, například obrazy nebo sochy. „V depozitáři jsme přizpůsobili vzduchotechniku tak, aby tu byla vlhkost a teplota odpovídající standardům pro uchování uměleckých děl,“ upřesňuje Valérie Dvořáková.

PROSTOR PRO SETKÁVÁNÍ I RELAXACI

Při tvorbě interiéru se ovšem nemyslelo jen na komfort klientů, ale především dennodenních uživatelů, tedy zaměstnanců. „Než jsme se pustili do práce, seznámili jsme se s výsledky průzkumu, ve kterém měli zaměstnanci možnost vyjádřit, co jim v práci chybí a co by si přáli. Jedním z hlavních požadavků byl prostor pro setkávání. Vzhledem k tomu, že lidé tráví v práci hodně času a měli by se tu cítit dobře, snažili jsme se celý prostor navrhnout spíše jako obytný než kancelářský,“ uvádí k záměru Vít Máslo.

Kanceláře ve všech patrech navazují na fasádu, aby dovnitř pronikalo

světlo. Oddělené jsou skleněnými příčkami, pro větší pocit soukromí si tu však mohou zaměstnanci zatáhnout záclony. V každém patře pak nalezneme také pracovní a relaxační mix zónu, kam mohou zaměstnanci zajít na kávu či si zde udělat krátkou poradou.

Pracovní prostor vedle work café, které se rozprostírá přes celé šesté patro, dále tvoří knihovna, studovna a uzavřený přednáškový sál, který lze flexibilně upravovat podle počtu účastníků a účelu akce. „Šesté patro je zkrátka nadimenzováno na to, aby si tu každý našel pohodlné prostředí. I když jsme dali prostoru určitou podobu, počítáme s tím, že se bude dotvářet podle toho, jak se tu budou zaměstnanci zabydlovat. Až čas

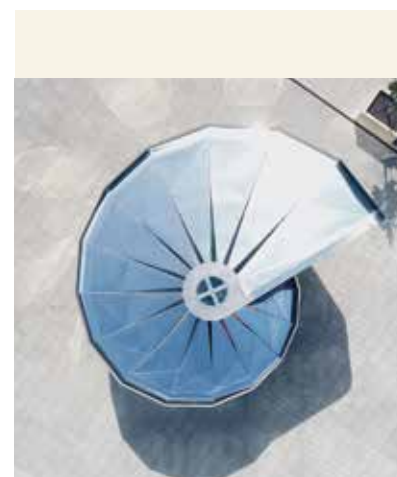
a každodenní používání ukážou, co je potřeba dodělat a upravit. Vedle kavárenského posezení či jídelních stolů tu zaměstnanci najdou také příjemné sedačky a různá zákoutí, ve kterých se mohou vzájemně setkávat,“ popisuje Vít Máslo architektonický model, kdy místo ožívá až se svými obyvateli.

Trendem moderních budov je i existence pobytové zahrady na střeše. Nejinak je tomu v případě Rustonky. Vedle zeleně a příjemného členitého posezení nabízí terasa také krásný výhled na Hradčany. K dispozici je tu wifi připojení, takže i tady mohou zaměstnanci pracovat a potkávat se. Součástí budovy je rovněž fitness, které je primárně určeno pro zaměstnance. Nechybí ani prostorné garáže

s myčkou a v případě, že se rozhodnete přijet na kole, tak i kolárna.

I PRAHA MÁ KONEČNĚ SVOU BANKO-KAVÁRNU

Stejně tak jako v Ostravě a Brně nabídne nové sídlo banky banko-kavárnu přístupnou veřejnosti. Café Rustonka disponuje 55 místy a v nabídce má jak chutné snídaně od vajíček přes snídaňové pečivo až po zdravé snídaně, které si můžete vzít s sebou, tak denní obědové speciální nabídky i celodenní menu. Výtečná káva je servírována nejen v kavárně, ale také ve variantě to go. Návštěvníky se tak kromě obyvatel nedalekého sídliště jistě stanou i zaměstnanci z okolních administrativních budov. ■

Vyhledka na Mars

Architekti areálu Rustonka od počátku počítali s tím, že také prostranství uprostřed staveb zkrášlí výtvarné dílo. Investoři z J&T Real Estate proto vypsalí soutěž, do které pozvali čtyři umělce. Jejich nápady hodnotili mimo jiné architekt Adam Gebrian a rapper Vladimír 518.

Jasným vítězem se stal Jiří Příhoda (laureát Ceny Jindřicha Chaloupeckého z roku 1997, jehož dílo Velká 30. léta bude vystaveno i v rámci expozice galerie Magnus Art), který se ve svém sedm metrů vysokém objektu nechal inspirovat nehostinnými podmínkami Marsu. Navrhovaný výtvar se při troše zjednodušení dá popsat jako spirálovitá konstrukce ze slitiny hliníku, jejíž součást představuje otáčivý tubus, díky němuž objekt rotuje kolem vlastní osy. Jedna vteřina představuje jeden stupeň, takže celých tři sta šedesát stupňů socha zvládne za šest minut.

Při své cestě do J&T Banky si na návštěvu Vista Mars, stavby balancující na pomezí mezi sochou a domem, určitě ponechejte chvíli času. Najdete ji v samém srdci administrativního centra Rustonka (vpravo od budovy J&T Banky).

Upozornění / Informace a propagační sdělení uvedená v J&T NOVINÁCH nejsou analýzami investičních příležitostí ani investičními doporučeními, nejsou ani veřejnou nabídkou na koupi či úpis investičních nástrojů ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, stejně tak nepředstavují nabídku k nákupu či prodeji investičních nástrojů. Výkonnost v minulosti ani očekávaná výkonnost v budoucnosti nejsou spolehlivým ukazatelem skutečné budoucí výkonnosti. Očekávaná budoucí výkonnost je založena na předpokladech, které nemusí nastat. Investoři jsou povinni se o výhodnosti investic do jakýchkoli investičních nástrojů rozhodovat samostatně, a to na základě náležitého zvážení ceny, případného nebezpečí a rizik, jejich vlastní investiční strategie a finanční situace. S investováním je spojeno riziko kolísání aktuální hodnoty investované částky a výnosů z ní a není tak zaručena návratnost částky původně investované. Pro kalkulaci čistého výnosu musí investor zohlednit poplatky placené dle platného ceníku. Zdanění závisí na osobních poměrech investora a může se měnit. Na www.jtbank.cz jsou zveřejněny dokumenty podrobně popisující charakter, výhody a rizika související s produkty (prospekt, statut, klíčové informace pro investory,...) a informace o pobídkách ve vztahu k poskytování investičních služeb Bankou.

Vydává J&T Banka, a. s. / editor: Monika Veselá / kontakt: jtnoviny@jtbank.cz / www.jtbank.cz

V předávání majetku nám chybí kolektivní zkušenost

Průzkum J&T Family Office Report 2020 ukázal, že otázka předávání je pro majitele rodinných firem a tvůrce bohatství stále více aktuální. Čím je rodinná situace složitější nebo čím více je ve hře děti nebo životních partnerů, tím spíše respondenti volí profesionální řešení mimo členy rodiny. Přinášíme vám druhý díl průzkumu.

V prostředí České republiky dojde v novodobé historii k předání vůbec poprvé. „V naší porevoluční kultuře v této oblasti chybí kolektivní zkušenost. To je ten známý hlas od otce či matky nebo přítele, který nám včas řekne: Nevrací se ti dcera domů dost pozdě? Neměl bys vzít ženu někam na večeři po dlouhé době? V případě našeho majetku, životního díla, investic nebo odkazu tento hlas často chybí. A na všechno máme hodně času do té doby, než ho už nemáme,“ zamýšlí se nad problematikou Nikolaos Balamotis, entrepreneur & coach.

NEJPRVE JE TŘEBA SI UKLIDIT

K předání jsou potřeba dva druhy informací. Jaký majetek rodina má a jaké jsou možnosti pro jeho předání.

Zatímco respondenti do 54 let v tuto chvíli sbírají informace o možnos-

tech rodinné správy a způsobech předání majetku dalším generacím, starší respondenti si pečlivě evidují soupis majetku a promýšlí varianty, komu, co a za jakých podmínek připadne. Platí, že čím více potomků a rodin v životě respondenta figuruje, tím větší je jeho nárok na spravedlivé předání. Takoví respondenti pak mají mnohem pečlivější soupis majetku. Zejména starší respondenti častěji zkouší postupně začleňovat potomky do správy majetku či podnikání.

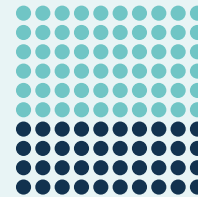
Obecně by úspěšní při předávání ocenili inspiraci, jaké řešení volí lidé v podobné situaci a postavení jako oni (40 %). Uvítali by také základní přehled možných řešení (35 %). Více než třetina pak hledá rovněž pomoc s daněmi a legislativou a čtvrtina by uvítala možnost promluvit si o rodinné situaci s odborníkem, který je naprosto otevřený a má zkušenosti se vztahy majetných rodin.

Poptávané služby při předávání rodinného majetku

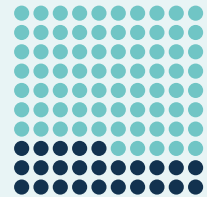
Které z těchto služeb byste ocenil/a při předávání majetku?

40%

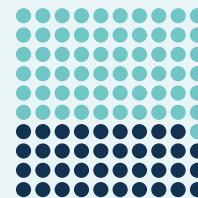
Obecně inspirace, jaké řešení volí lidé v podobné situaci.

25%

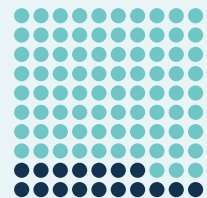
Možnost si promluvit o rodinné situaci s odborníkem, který je naprosto důvěrný a má zkušenosti se vztahy majetných rodin.

39%

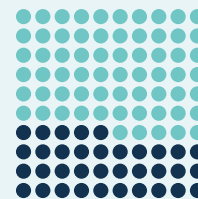
Pomoc s daněmi a legislativou, aby byl majetek v bezpečí i pro další generace.

16%

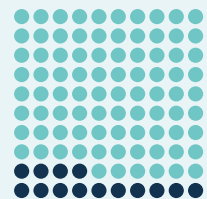
Plán postupného předávání. Další generace přebírá práva a povinnosti postupně, abyste měl/a kontrolu, že vše probíhá podle vašich představ.

35%

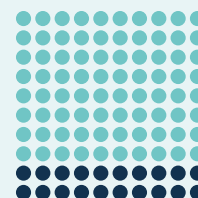
Základní přehled, jaká všechna řešení jsou možná.

14%

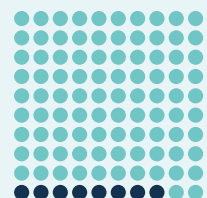
Vypracování osobního plánu, který by mi pomohl v rámci mezigeneračního řízení dosáhnout toho, na co mi při denní operativě nezbyvá čas.

30%

Zřízení svěřenského fondu (family trust).

8%

Pomoc s prodejem firmy.

VYTVORIT Z RODINY ROD

Právě snaha o vytvoření vazby mezi podnikáním, majetkem a dětmi je pak nejčastější motivací pro respondenty se předáváním zabývat. Jednak proto, aby rodina byla i nadále zajištěna, ale hlavně, aby si děti vůbec vytvořily vztah k podnikání a majetku. Pětina úspěšných pak uvádí jako motivaci snahu o pokračování vize, na kterou by mohli děti navázat, či zachování dobrého jména firmy (15%). K předním motivátorům, které ženou úspěšné k tomu, aby se předáváním majetku zabývali, je také jejich věk a zdraví.

Otázka předávání tak, jak skupina majetných u nás stárne, je více aktuální. V roce 2018 řešilo předávání 45% respondentů, letos je předávání aktuálním tématem pro 75% z nich. K předání již došlo v 5% případech oproti 3% v roce 2018.

Zatímco respondenti do 54 let spíše o předávání přemýšlí a pouze menšina už má i něco naplánováno, respondenti nad 55 let už mají předáno nebo často jasně naplánováno

a rozmyšleno, jak bude předávání probíhat. Pětina respondentů si přiznává, že otázku předávání bude muset řešit, nicméně v tuto chvíli na ni nechce myslet. Pouze 17% respondentů pak na otázku předávání ani nepomyslelo.

Svou roli při předávání však hraje také velikost firmy. Zatímco pro majitele malých firem, které jejich podnikání více potřebuje a opírá se o jejich osobní výkon, mohou být motivací pro předání také změny na trhu, které by vyžadovaly učít se zcela novým věcem.

U majitelů velkých firem, které jsou postavené více na odosobněných procesech, pak k předávání motivuje skutečně až vysoký věk či zdraví.

S PROFESIONÁLEM NA KOŠATOU RODINU

Respondenti pouze vzácně rozdělují role ve firmě nebo při správě svého majetku. Čím je rodinná situace složitější, čím více mají děti nebo životních partnerů, tím spíše volí profesionální řešení mimo členy rodiny.

Mezi nejčastěji zvažované způsoby předávání pak patří převod majetku do svěřenského fondu, trustu nebo nadace (32%) či prodej firmy a majetku s následnou dělbou peněz (27%).

Více než pětina respondentů také plánuje předávat majetek a odpovědnost v postupných krocích, zhruba

stejný počet pak chce pro více členů rodiny určit různé role ve firmě nebo ve spravovaném majetku. Jednoho člověka z rodiny, který bude vše řídit a spravovat, hodlá vybrat 16% respondentů. Celá pětina respondentů pak chce sehnat profesionálního manažera pro firmu nebo správu majetku. ■

O J&T Family Office

J&T Family Office, a. s., se primárně zaměřuje na multi-generační správu majetku, jeho zachování a distribuci, zohledňuje vztahy mezi rodinnými příslušníky a proniká až do úplných drobností každodenního fungování rodiny. Zahrnuje jak investice, ochranu majetku a jeho strukturování či lifestyle management, tak třeba facility a property management.

Family Office se na klienta dívá jako na subjekt společenský, který zahrnuje mnohé souvislosti, vztahy, rodinu a přátele. Je založen na individuálním přístupu, vysoké osobní angažovanosti správců a flexibilitě vůči klientům.

Poptávané služby při předávání rodinného majetku

Které z těchto služeb byste ocenil/a při předávání majetku?

O výzkumu J&T Family Office Report

Výzkumu se zúčastnilo 100 respondentů z řad majetných osob působících v České republice s cílem odhalit vztahy v rámci rodiny, bariéry a motivace pro předávání majetku další generaci a proniknout do myšlenkových pochodů během tržní pout k nastřádanému majetku. Většinu vzorku tvoří podnikatelé a osoby s investičním majetkem nad 100 milionů korun. Průzkum, který probíhal mezi 6. únorem a 11. březnem 2020, provedl J&T Family Office ve spolupráci s agenturou Perfect Crowd.

Člověk umírá jen jednou

Andělé Stromu života. To je oficiální název mobilního hospice, který sídlí v Novém Jičíně. Zdejší „andělé“ doprovázejí nevléčitelně nemocné na jejich cestě ke smrti. „Existovat totiž může i ‚dobrá‘ smrt,“ říká vrchní sestra hospice Stanislav Tvrdoň.

Proč vznikl mobilní hospic, kde působíte?

Každá etapa v životě člověka je stejně důležitá. Člověk má právo na omyly. Hledá nová řešení, navazuje nové vztahy, přátelství, zaměstnání. Jen jednu situaci zopakovat neumí. Řídí si ji sama příroda, což je dobře, i když se občas zdá nespravedlivá. Člověk totiž umírá jen jednou.

Více než tři čtvrtiny lidí umírají osaměle v různých institucích i přesto, že většina z nich si přeje zůstat do posledního vydechnutí doma. Ve své posteli, svých peřinách, obklopeni

láskou a péčí nejbližších. Přesně tak si to přála i maminka zakladatelky hospice. Bohužel v okolí žádný mobilní hospic nebyl a informací o paliativní péči měla sama zoufale málo. Proto vznikl mobilní hospic Strom života, kde s podobně nastavenými a nadšenými lékaři, zdravotními sestřičkami, pracovníky v sociálních službách a psychoterapeuty začali poskytovat komplex specializovaných zdravotních a sociálních služeb.

Jaké služby pacientům nabízíte?

Zdravotní sestry se společně s multidisciplinárním týmem starají nejen

o umírajícího pacienta, ale i o celou pečující a poté truchlící rodinu. Cílem je umožnit pacientům strávit závěr života v domácím prostředí, pečujícím osobám zajistit podporu při péči a pozůstalé provést úskalím zármutku.

Je ve vašich silách pomoci všem rodinám, které se na vás obrátí?

I v hektických dobách, ke kterým bezesporu patřila i koronavirová situace, se snažíme zajistit péči všem, kteří ji chtějí, je jim indikována a splňují podmínky pro přijetí do hospice. Uvědomujeme si zoufalství a bezmoc

rodin, které si chtějí vzít nemocného domů a nevědí, na koho se obrátit, kdo jim pomůže. Tady hrají nezastupitelnou roli lékaři v nemocnicích, ambulancích, ale i známí a kamarádi, kteří je nasměrují k nám. A když zavolají a ve sluchátku se ozve uklidňující hlas mé kolegyně Jany, která je sociální pracovnící a vlastně první kontaktní osobou, neuvěřitelně se jim uleví. Ona je provede nastaveným systémem a domluví se na všem potřebném.

O potřebnosti a dostupnosti služeb nejlépe vypovídá rozšíření poboček

mobilní přístroje, léky, zdravotnický materiál... Všechno to stálo spoustu úsilí a peněz.

Jaké jsou nejdůležitější osobnostní předpoklady, aby tuto práci člověk mohl vykonávat dobře?

Všichni v týmu si práci s umírajícími vybrali dobrovolně a jsou na ni připraveni. Náš zaměstnanec musí být hodně empatický, měl by mít vyřešenou vlastní smrtelnost a být ochotný dělat mnohem více, než musí. Musí se samostatně rozhodovat, zachovat klid ve vypjatých chvílích, mít pro-pacientský přístup, umět naslouchat, chuť učit se a čelit novým výzvám.

Doufám, že to nebude znít troufale, ale co se týče kvality poskytované zdravotní péče, mohu s uspokojením konstatovat, že jsme jedním z nejlépe vybavených zařízení, a to nejen po stránce odborného personálu, ale také špičkovým zdravotnickým materiálem a přístroji. Ale současně rovněž podotýkám, že bez podpory dárců bychom dnes nebyli tam, kde jsme.

V čem je domácí hospicová péče výjimečná pro rodinu i umírajícího klienta?

Ta výjimečnost spočívá v tom, že my přijedeme za nevléčitelně nemocným domů, jsme připraveni o něj pečovat společně s rodinou 24 hodin denně 7 dní v týdnu a vztahy, které se přirozeně mezi námi vytvoří, jsou neuvěřitelně hluboké a neprenositelné.

Každá etapa v životě člověka je stejně důležitá. Jen jednu situaci člověk zopakovat neumí. Řídí ji sama příroda, i když se občas zdá, že nespravedlivě.

Vloni v létě jsme například přijali do péče čtyřicetiletou maminku jedenáctileté holčičky, která měla nádor v břišní dutině a byla v terminálním stádiu nemoci. Všichni kolem se jen těžce smířovali s neúprosnou prognózou, zvláště malá dcerka nedokázala pochopit, proč s ní maminka mluví stále méně, nic společného neplánuje a je smutná. Skoro každý den za ní přijížděl Petr, zdravotní sestra a pro ni téměř bratr, který jí pomáhal od bolestí těla i duše. Čas,

Stanislav Tvrdoň

Vystudoval střední zdravotnickou školu, obor všeobecná sestra, a na Ostravské univerzitě bakalářský obor zdravotnický záchranář. Po sedmi letech na jednotce ARO podlehl naléhání kamaráda, který jej přivedl do hospice Andělé Stromu života. Od roku 2017 je jeho vrchní sestrou.

Je ženatý, má dvě dcery. Miluje společné dovolené především ve slovenských horách a jednou ročně u moře v Chorvatsku. Jeho velkou vášní je řízení auta a poslech každé dobré hudby, kromě dechovky.

který měla vyměřený, se prodlužoval a občas svitla jiskřička naděje, jestli se nestane zázrak. Nestal. Prožili jsme s ní a její rodinou osm měsíců statečného boje a posléze i klidného smíření s odchodem z tohoto světa.

na individuální potřeby člověka, který se ozývá. A reagujeme nejen na to, na co se člověk ptá, ale i na emoce, které se zpravidla objevují, když lidé mluví o tom, že potřebují hospicovou péči pro někoho jejich srdci velmi blízkého.

V zásadě vždy probíhá mapování situace s cílem vyjasnit si potřeby nemocného, pečujících a blízkých osob a na základě toho nabízet možnosti řešení a naplánovat další potřebné kroky a služby. Pokud jde o příjem do domácí hospicové péče, je potřeba vždy zjistit, zda jde o pacienta indikovaného ke specializované paliativní péči, který si přeje být v poslední etapě svého života v domácím prostředí, a zda má někoho blízkého, kdo je ochoten a schopen se o něj v této zpravidla těžké životní etapě laicky postarat.

Pak už zpravidla nic nebrání přijetí do naší domácí hospicové péče čili naplánování vstupní návštěvy našeho lékaře a zdravotní sestry. V rámci multidisciplinární spolupráce se pak dále může zapojit do podpory pacientů a jejich rodin také naše poradna nebo odlehčovací služba. Nedíl-

Každý z nás se jednou může dostat do situace, kdy bude přemýšlet, jak zvládne projít poslední úsek života s milovaným člověkem. My jsme připraveni pomáhat. Smrt patří neodmyslitelně k životu, zaskočí nás, ale měla by být důstojná a milostivá.

Můžete nám popsat, co konkrétně se děje poté, kdy vás osloví příbuzní pacienta?

Děje se pokaždé něco trochu jiného, protože se vždy snažíme reagovat

do dalších dvou krajů. Začínali jsme v Novém Jičíně, v roce 2016 rozšířili působnost do Zlínského kraje, konkrétně do Rožnova pod Radhoštěm. V roce 2017 na podzim jsme otevřeli druhou pobočku v Moravskoslezském kraji – v Havířově a pro jaro 2018 byly připraveny nové prostory v kraji Olomouckém – v Přerově. Nově se zřídila i pobočka ve Zlíně. Tam všude byla nepokryta poptávka po specializované domácí hospicové péči. Ale přiznám, že to bylo hodně náročné, především zajistit odborný personál a vybavit se vším, co terénní služba nezbytně potřebuje – auta,

Poskytování mobilní hospicové péče zůstává závislé na příjmech z darů, grantů a dotací.

nou součástí je i vstupní pomoc při zabezpečení potřebných zdravotních a kompenzačních pomůcek pro pacienta, podpora v žádosti o příspěvek na péči nebo edukace k zajištění dlouhodobého ošetrového propečující, kteří se musí k péči uvolnit ze zaměstnání.

Končí vaše práce úmrtím pacienta, nebo pracujete i s pozůstalými?

Co pacient, to jiný příběh – někdy kratší, jindy dlouhý. Vždycky ale se stejným koncem. Musíte si uvědomit, že naše práce není jen o zajištění základních činností a úkonů, my jsme tam v první řadě pro člověka. I v této životní etapě můžete splnit přání, na které dříve nebyl čas, vyslovit něco, co dlouho nebylo na pořadu dne. Jsme mnohdy prostředníky v komunikaci, jsme psychickou podporou jak pacientům, tak pečujícím. A tak se čas strávený v rodině počítá spíše na hodiny než jednotky a desítky minut.

Naši lidé umí naslouchat, jsou vždy lidsky nablízku v mezní životní situaci. Proto také pomoc nekončí úmrtím pacienta, zajistíme všechny nezbytné úkony a stále pozorujeme, jak to rodina zvládá. V mnoha případech se pozůstalí začnou setkávat v rámci Klubkavárny, kde jsou lidé stejně smutní a hledají novou cestu zpět do života.

Samostatnou a velmi náročnou kapitolou je práce s pozůstalými dětmi. Právě proto, že jsme jich měli v péči víc, než se dalo individuálně zvládnout, založili jsme dětský Klub Stromeček. A můžu vám říct, že když se jich u nás ve „Stromě“ sejde třeba dvacet, je to síla. Běhají, pokřikují na sebe, zapojují se do aktivit, které jim holky z poradny připravují, a těší se na příměstské tábory. Zkrátka se vrací do běžného, normálního života. Bohatší o bolestnou zkušenost s ohromnou ztrátou mámy nebo táty, ale jdou dál.

Jak je to s financováním vašich služeb?

Teprve od roku 2018 je mobilní specializovaná paliativní péče zčásti hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Úhrady od zdravotních pojišťoven však nepokrývají veškeré náklady multidisciplinárního týmu a indikování pro ni nejsou všichni naši pacienti. Poskytování mobilní hospicové péče tak i nadále zůstává závislé na dalších příjmech z darů, grantů a dotací.

Dá se odhadnout cena jednoho dne života? Dá se odhadnout cena toho, že rodina byla při úmrtí a vše proběhlo klidně, bez dramát a v domácím prostředí? Hodnota takových darů je tedy nevyčíslitelná! Svou podporou nám dárce včetně Nada-

ce J&T dávají najevo, že i jim záleží na osudech lidí, jejichž čas je krátký.

Co byste si pro hospicovou péči obecně nejvíce přál?

Přál bych si, aby hospicová péče byla k dispozici všem pacientům na konci životní cesty. V mobilním hospici jsme velmi rádi za to, že na část služeb, které poskytujeme, můžeme

čerpat i v letošním roce úhradu ze zdravotního pojištění. Stále však zůstáváme závislí na příjmech z grantů, darů a dotací, protože úhrady z pojišťoven se nevztahují na všechny potřebné pacienty, které máme v péči. Jde například o onkologické pacienty s ukončenou kurativní léčbou, které již onkologové z ambulancí směřují do naší péče, protože slabou, nechtějí již putovat po nemocnicích a ambulancích, přičemž mají symptomy, jako jsou bolesti, nevolnosti, dušnost, nechutenství, které je třeba řešit. Řada z nich však nesplňuje přísná kritéria zdravotních pojišťoven pro úhrady hospicové péče, protože jsou ještě v rámci domácnosti chodící.

Lidem, kteří již využívají našich služeb, bych přál, abychom na ně mohli včas a adekvátně reagovat ke vzájemné spokojenosti.

Širší veřejnosti pak to, aby se lidé nebáli požádat náš hospic o poskytnutí informací k péči nebo o zdravotní, sociální, psychickou či duchovní podporu, pokud ji potřebují oni sami nebo jejich blízcí v poslední etapě životní cesty. A aby nás kontaktovali pokud možno raději dříve než až ve stavu akutní nouze. Klidnému odchodu z tohoto světa, jaký si většina z nás přeje, stres, shon a vypjaté emoce nepomáhají. Je také dobré vědět, že příjmy nových pacientů do hospicové péče si potřebujeme plánovat ideálně pár dní předem. ■

Nadace J&T dlouhodobě podporuje projekty a sociální služby, které pomáhají rodinám s dětmi a lidem se znevýhodněným žít plnohodnotný život. S vizí umožnit co nejvíce lidem narodit se, žít a umřít v rodině se snaží o systémovou změnu v přístupu k sociální péči s cílem ustoupit od velkokapacitních pobytových ústavů.

Projekt Andělé Stromu života podporuje již od roku 2016. Její příspěvky směřují na pořízení zdravotních přístrojů, zdravotního materiálu, ale i na částečnou úhradu osobních nákladů zdravotních sester v přímé péči. Díky této podpoře se zlepšuje kvalita života pacientů, ale i čas, který mohou strávit v rodinném kruhu.

◀ Ján Mančuška: A Gap

hunt kastner, Praha, od 5. 9.

Nevšední videoinstalace A Gap se odehrává na čtyřech paralelně pouštěných plátnech. Ján Mančuška patří k nejvyhledávanějším česko-slovenským tvůrcům současnosti, a to navzdory tomu, že předčasně zemřel již v roce 2011 (v pouhých 39 letech). Jeho dílo však nadále vzbuzuje stejné otázky a reakce jako v době, kdy je Mančuška tvořil, a možná je ještě aktuálnější než tehdy.

▲ Rembrandt: Portrét člověka

Palác Kinských, Praha, od 25. 9. 2020 do 31. 1. 2021

Národní galerie Praha uskuteční dlouho očekávanou výstavu Rembrandt: Portrét člověka, která své zahájení posunula z jara na 25. září. Rozsáhlý výstavní projekt představí více než 110 děl z významných tuzemských i zahraničních institucí a soukromých sbírek, také jedinou Rembrandtovu malbu na našem území Učenec ve studovně, která je aktuálně vystavena v expozici Staří mistrů ve Schwarzenberském paláci. „Výstava se tak s pomocí dalších Rembrandtových děl i s pomocí prací jeho současníků i následovníků pokusí přiblížit vnitřní život zachycený ve výrazu portrétovaného, ať už jím byl neznámý člověk, či Rembrandt sám,“ říká kurátorka Lucie Němečková.

Unplugged

Galerie Rudolfinum, Praha, do 29. 11.

Podobně jako hudební interpreti hrající unplugged, tedy výlučně na akustické hudební nástroje místo elektrických, připravila desítky umělců z Rakouska, Belgie, České republiky a Slovenska své site-specific projekty pro Galerii Rudolfinum za minimálního užití energií na jejich výrobu i transport a s důrazem na ruční práci. Galerie je k tomu vyzvala v rámci „environmentálního uvažování“ jako tématu výstavy Unplugged. Umělcům poskytla na tři měsíce část galerijních prostor a některá díla tak mohla vznikat přímo na místě. Na výstavě budete moci vidět díla například od Johna Cage (v podání členů České filharmonie), Tomáše Džadoně, Patricie Fexové nebo Habimy Fuchsové.

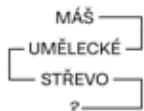
◀ Jan Rajlich: Rajlich 100

Pražákův palác, Brno, do 28. 2. 2021

Výstavním projektem nazvaným RAJLICH 100 připomene Moravská galerie v Brně ve spolupráci se Sdružením Bienále Brno stoleté výročí narození brněnského malíře a grafika Jana Rajliche, ve světě proslulého zakladatele Bienále Brno. Rajlichovou hlavní doménou byl grafický design a vizuální komunikace s přesahy do architektury, průmyslového designu, výstavnictví a scénografie. Ve své všestrannosti navázal na modernistickou tradici meziválečného Brna. Autoři vycházejí ze zpracování Rajlichovy pozůstalosti, jejíž podstatnou část zařadila Moravská galerie nákupy a dary do svých sbírek jako Archiv Jana Rajliche.

J&T Banka, a. s. je partnerem:

Grand Hotel Hradec sází na design a přírodní materiály

**Toužíte
po naprostém
soulkromí?**

J&T Concierge pro vás zajistí individuální túry s průvodcem, který vás vezme na místa, kde nepotkáte živáčka, i další zážitky na míru.

Ekologické hotely nabízející maximální komfort pro klienta a současně souznící s přírodou už nenajdeme jen za hranicemi. Jeden takový se v létě otevřel v Krkonoších a J&T Concierge jej na základě vlastní zkušenosti může všem jen doporučit.

„Na první pohled si vás čisté linie, ušlechtilé přírodní materiály, vysoká kvalita provedení a originalita získá. Moderní budova hotelu, za kterou stojí jedna z nejuznávanějších současných českých architektů Barbora Škorpilová, si i přes maximální luxus 21. století dokázala udržet pokoru k přírodě. Navíc hotel je ideálně umístěn v centru Pece pod Sněžkou,“ vyjmenovává výhody Pavlína Salaba z J&T Concierge a dodává, že hotel se úrovní vyrovná zahraničním horským hotelům, na rozdíl od nich je ale vzdálený jen dvě hodiny autem z Prahy.

REKUPERACE HORSKÉHO VZDUCHU MÍSTO KLASICKÉ KLIMATIZACE

Majitelé – manželé Otrubovi – při stavbě kladli důraz na kvalitní materiály a zpracování. V exteriérech najdete kombinace skla, štípaného sliveneckého mramoru a lazurovaného a opalovaného modřínu, v interiéru pak také beton, dřevo nebo leštěný mramor. Vše tu do sebe velmi dobře zapadá. Střechy hotelu pokrývá zeleň, tudíž při pohledu z přílehlých kopců stavba nenarušuje ráz krajiny.

3 tipy na výlet

Na Sněžku bez davu turistů

Vyzkoušejte trošku jinou trasu a užijte si stejně krásnou přírodu bez velkých davů. Lanovkou se dopravte na Hnědý vrch a odtud už pěšky procházkou na Liščí horu a na Sněžku.

Farma Děčínská bouda

Horská farma na Růžové hoře si dodnes zachovává tradice horského hospodaření.

Krakonošova zповědnice

Unikátní vycházková trasa pro děti i dospělé začíná v bývalé kapličky u Staré cesty spojující centrum Velké Úpy a Pece pod Sněžkou. Do zповědnice patří všechna tajná, nejen dětská, přání, napsaná či namalovaná.

→ NĀŠ TIP

Vychutnejte si Grand Hotel Hradec naplno. Pro klienty J&T Concierge jsou připraveny zvýhodněné pobyty se vstupem do hotelového SPA zdarma, VIP Treatment na pokoji a welcome drink. Milou pozorností je pak osobní přivítání či zaparkování vozu do garáže.

Už při projektování budovy architekti dbali na trvale udržitelný rozvoj, a proto hotel využívá unikátní zdroje energií. Přímo pod ním bylo vyhloubeno 20 geotermálních vrtů, jimiž je hotel vytápěn a ventilován. „Budova využívá výjimečného systému rekuperace horského vzduchu, který zajišťuje jeho vysokou kvalitu v pokoji, což ocení nejen astmatici a alergici. Rekuperace nahrazuje klasickou klimatizaci, která je energeticky náročná. Pro ty, kteří si libují ve spánku v silně vychlazené ložnici, to však může být překážkou,“ upozorňuje Pavlína Salaba.

POKRAČOVATELÉ UŽ SE ZAUČIJÍ

I když se hotel řadí spíše mezi ty větší, dýchá z něj klidná rodinná atmosféra. Snad je to tím, že kromě manželů Otrubových tu na brigádě v hotelové restauraci pracují i jejich děti Kamila a Šimon.

„Možná to tu jednou povedeme a budeme se o provoz starat. Je důležité, abychom tomu rozuměli a vyzkoušeli si práci na různých pozicích. Proto teď sbíráme zkušenosti. Navíc nás to velmi baví. Jen jsme ale nečekali, že si rodiče postaví tak velký projekt,“ prozradila s úsměvem Kamila Otrubová, která v Praze studuje medicínu.

POZNEJTE CHUTĚ KRKONOŠ

J&T Concierge nevynechalo ani návštěvu hotelové restaurace s názvem Meat & Meet, která nabízí tradiční českou kuchyni v moderním twistu.

Na jídelním lístku převažuje maso, ale nechybí ani odlehčené pokrmy, denní nabídka nebo něco pro vegetariány. „Recepty mají základy typické pro krkonošský region, avšak borůvkové knedlíky nebo kyselý nečekejte. Vyzkoušet můžete naopak vynikající kulajdu a jako dezert si dát místní specialitu kucmoch neboli šklubánky,“ radí na základě osobní zkušenosti Pavlína Salaba.

Na podzim mají majitelé v plánu zařadit speciální cooking show Krkonošské pohádky – menu sestavené z osmi chodů, které bude z části přímo před hosty připravovat šéfkuchař Petr Šmrha, jenž získal zkušenosti ve známých restauracích v Praze (Hilton, Ladronka, Hotel Unic) a také ve francouzské tříhvězdičkové michelinské restauraci Les Crayères v Remeši.

V hotelu se snaží zaujmout i milovníky sladkostí. „Máme pocit, že v Peci chybí pořádná cukrárna, kde si můžete dát tradiční a kvalitní zákusek po náročné túře nebo lyžování. S naší cukrářkou Nikolou Prouzovou, která působila v hotelu Alcron, pracujeme na tom, aby tomu tak bylo právě u nás,“ vysvětluje šéfkuchař Petr Šmrha.

Co zatím podle J&T Concierge trochu pokulhává, je nabídka snídaňové kávy z automatu, ačkoliv je z čerstvě umleté kávy. „Kdo si potrpí na kvalitní kávu, měl by si ji spíše objednat u obsluhy na baru

a připlatit si,“ popisuje jeden z mála nedostatků Pavlína Salaba.

VYSOKÉ NÁROKY NA KVALITU

Ubytování poskytují prostorné pokoje, jejichž minimální plocha činí 30 metrů čtverečních. Celkový komfort podtrhují velmi příjemné koberce z čisté novozélandské vlny, kvalitní peřiny, polštářové menu, nadstandardní gramáž ručníků a županů nebo smysluplně vybavený minibar.

„Chcete-li si vybrat ten nejkrásnější pokoj, zvolte si Royal Suite neboli dvoupodlažní prezidentské apartmá s výhledem na hory a s terasou, na níž je také umístěna privátní jacuzzi,“ doporučuje Pavlína Salaba.

RELAXACE I PRIVÁTNÍ WELLNESS

Odpočinout si můžete ve wellness SPA. Ke klasické finské sauně a biosauně je k dispozici ochlazovací bazén, velká vířivá vana, Kneippův chodník a odpočinková zóna s vyhřívanými lehátky. Kdo preferuje úplné soukromí, může využít zcela privátní wellness. K dispozici jsou i masáže, ke kterým se používá čistě přírodní kosmetika značky Biodroga. ■

Malíř pokojů? Ne, výtvarník!

Na konci srpna finišovaly v novém bankovním sídle dokončovací práce. Řemeslníci montovali kuchyňské linky, začišťovali zdi nebo přenášeli nábytek. Jeden malíř na štaflích se tedy mezi nimi lehce ztratil. Michal Škapa ale není klasickým malířem pokojů, nýbrž výtvarníkem, který si své jméno udělal na graffiti ve veřejném prostoru.

Dílo Michala Škapy ve work café, jež slouží zejména zaměstnancům, je na pomezí graffiti a sgrafita. Část stěny je totiž pokryta klasickou malbou, na několik pruhů pak použil výtvarník renesanční techniku sgrafita, při níž vyškrabával do vrchní černé barvy různé ornamenty, aby vynikla odhalená kontrastující spodní vrstva.

Zvažoval jste, zda nabídku přijmete? Jde vůbec graffiti a bankovní prostor dohromady?

Historie spolupráce s bankou, respektive s architektonickým studiem CMC, už prošla několika fázemi. Původní návrh vznikl pro vedlejší budovu a měl pokrýt jednu stranu vstupního prostoru. Nakonec vzniká jiné dílo v jiném prostoru.

Účastnit se tohoto procesu bylo nesmírně dobrodružné. To, co vzniklo zde v budově banky, pokládám spíše za abstraktní malbu než za graffiti v původním slova smyslu. Beru to tak, že graffiti zůstává na ulici a moje tvorba je s ním úzce propojena, vychází z něj. Nebráním se rozhodně žádným výzvám a ztvárnit tento prestižní prostor pro mě byla nabídka, která se neodmítá.

Jaký byl vývoj zrodu díla? Dal jste návrh na první dobrou?

Variant vzniklo nepřeberně a chvílemi už jsem v tom byl zamotaný. Ta škála byla celkem široká. První verze počítaly se zvětšeným detailem mého obrazu, který obsahoval šifrované gestické písmo. Poté se směr ubíral přes komplikovanější kompozice s použitím detailní mal-

by, fragmentů architektury v kombinaci s nápisy a písmem. Nakonec došlo velkým obloukem k návratu k písmu, ale v jiném měřítku. Finální podoba tedy je kombinací energické gestické malby v úsporné černo-šedivé barevnosti, menších obdélníků s proškraňovaným písmem a reliéfní strukturou a několika nástěnných neonových instalací.

Jak by se dalo dílo interpretovat?

Dílo v sobě obsahuje text, ve kterém je ukryto určité poselství. Vychází z mého dlouhodobého zaujetí písmem, kódy, šiframi a různými podobami abeced. Barevně je částečně sladěno s prvky interiéru a částečně ho doplňuje o živé barvy. Objekty z neónových trubíc pak symbolizují náhled do dvou různých oblastí. Mořské motivy korespondují s pocitem volnosti a zkoumání. Motivy srdce a soustředných kružnic pak vybízejí k zamyšlení nad zdravím a řádem.

J&T Banka patří k dlouhodobým podporovatelům umělecké scény, proto jsem rád, že se nebojí v tomto experimentovat i ve svých interiérech.

V posledních letech s oblibou používáte neónové trubky, zde budou také. Čím vás neón oslovil?

Neónové trubice používám ve svých dílech nejméně pět let. Neón má velmi specifické světlo a širokou škálu barev. Pomocí barevných trubíc „kreslím“ nebo vytvářím světelné objekty. Při použití v interiéru pak tvoří výrazný a nečekaný prvek a jsou jak

Na první pohled se může zdát shluk znaků a písmen na stěně chaotický, má však svůj řád. Pozorný divák dokonce v řádcích odhalí skrytý souvislý text. Celé dílo doplňují neónové instalace, které vyzývají k hlubšímu zamyšlení.

uměleckým objektem, tak zdrojem světla. Zajímá mě při tom také řemeslný aspekt, který provází výrobu neónů, a rovněž fakt, že je to v dnešním kontextu velmi výjimečný materiál.

Pracoval jste na malbě a instalaci sám, nebo to byla práce týmu?

Autorsky jsem připravoval celý projekt sám, konzultoval jsem vše s ar-

chitekty a v poslední fázi se zadavatelem. Na mých realizacích je důležitý rukopis, který nemůže nikdo jiný napodobit, takže většina práce jde za mnou. V poslední době pracuji na velkých a vcelku náročných projektech, což s sebou přináší větší zodpovědnost, takže na dílčí úkony využívám pomocníky. ■

Michal Škapa začínal na ulici jako sprejer s přezdívkou Tron. Vzešel ze silné streetartové generace takzvaných writerů poloviny devadesátých let. Patří do okruhu autorů legendární pražské Třačky, zároveň je zakladatelem sítotiskové dílny Analog!BROS a spolupracovníkem labelu BiggBoss. Účastnil se několika zásadních oborových prezentací včetně rozsáhlé mezinárodní přehlídky graffiti a streetartu Names of roku 2008. Českou republiku reprezentoval na EXPO 2010 v Šanghaji.

S Magnusem do hotelů Tatra mountain resorts

Na horách je krásně po celý rok. Tatra mountain resorts (TMR) disponuje ubytovacími kapacitami jak na Moravě, tak na Slovensku. Využijte své Magnus body a zarezervujte si svůj pobyt v některém z jejich hotelů.

Letos mohou členové klubu Magnus své body nejenom vyměnit za vouchery na ubytování v hotelech Tatra mountain resorts, ale také si svůj pobyt vybrat a uhradit body přímo na stránkách rezervačního systému společnosti <https://www.tmrhotels.com/cz/booking>.

Výhodou této služby je větší flexibilita při volbě termínu – vyberete si datum příjezdu a odjezdu přesně podle svých potřeb bez ohledu na to, jaké vouchery jsou zrovna v nabídce.

Jak na to

Stačí si zvolit destinaci, hotel, termín pobytu, typ pokoje a v závěrečném kroku objednávky při volbě způsobu platby zvolit „platba body“. Následně dojde k přesměrování na platební bránu Magnus, kde už jen stačí zadat číslo své Magnus karty a PIN. Po dokončení transakce bude pobyt hned rezervován.

Last minute pobyt

Pokud se chystáte na dovolenou na poslední chvíli, vyplatí se sledovat nabídku voucherů na <https://www.jtbank.cz/klub-magnus>, která je průběžně aktualizována. Tato limitovaná nabídka zahrnuje vouchery se zvýhodněním 30–50 %.

Vysoké Tatry

Vysoké Tatry jsou nejvyšším pohořím na Slovensku a také nejstarším národním parkem na území, kde má turistický ruch své tradice.

Grandhotel Praha
Grandhotel Starý Smokovec
Hotel FIS
Bungalovy FIS Economy

Jasná

Pohoří Nízkých Tater se nachází v srdci Slovenska a jeho vrcholy dosahují nadmořskou výšku až 2 000 metrů.

Hotel Srdiečko
Hotel Grand Jasná
Hotel Tri Studničky
Hotel Rotunda
Hotel Pošta
Chalets Jasná Collection

Liptov

Liptov je nádherný horský region na severu Slovenska. Jeho specifikem je spojení hor a vody.

Holiday Village Tatralandia
Galeria Thermal Bešeňová
Hotel Bešeňová

Morava a Beskydy

Morava je velmi oblíbenou destinací cyklistů, kteří hledají klid a poznávání přírodních krás. Dlouholeté tradice vinařství vytvořily z regionu nejznámější vinařskou oblast s nepopsatelnou atmosférou.

Hotel Kaskada
Green Inn Hotel
Hotel S-PORT Véska

Doba je vhodná pro podporu současných tvůrců

Od letoška vede umělecké aktivity J&T Banky Valérie Dvořáková. Vystřídala Annu Pulkertovou, která se věnuje mateřským povinnostem. Umělecké aktivity v bance dostávají stále větší prostor a jedním z jejich nejviditelnějších projevů bude galerie Magnus Art v novém sídle banky. Jaké jsou aktuální trendy ve sběratelství, jak na trh s uměním dopadla koronakrize, které tvůrce má smysl sledovat či jak důležité může být v životě uměleckého díla pojištění?

V J&T Bance máte na starosti celou oblast umění. Jak vypadá váš běžný den?

Nejsem si jistá, jestli něco jako můj běžný den existuje. Jakkoliv to zní jako klišé, moje agenda je opravdu tak různorodá, že je pro mě riziko stereotypu téměř nulové. Jsou dny, které trávím setkáváním s umělci, galeristy a dalšími našimi spolupracovníky z umělecké scény, abychom se domluvili na našich společných projektech. A pak jsou naopak dny, které strávím celý den za počítačem pročitáním novinek ze světa umění, studováním reportů trhu nebo brouzdáním aukčními katalogy. V poslední době také trávím spoustu času na Rustonce a těším se z toho, jak se galerie, která tu vzniká, den za dnem blíží své finální podobě.

Nač se můžeme v nové galerii těšit? Art v J&T skutečně získává nový dech a galerie je toho krásným důkazem. Galerii Magnus Art, která sídlí přímo v budově Rustonky, budeme otvírat na přelomu září a října a rádi bychom se v ní věnovali tématu sběratelství, které je nám blízké a které víc a víc získává na aktuálnosti. A protože i J&T Banka je sběrate-

lem, začneme u sebe a po delší době představíme naši sbírku Magnus Art, která mapuje vývoj mladého českého umění od roku 1990 do současnosti. Hned po ní budeme dávat prostor sbírkám zajímavých soukromých sběratelů a ukazovat, jakým způsobem ke svým sbírkám přistupují.

Roste počet českých a slovenských sběratelů? A jak se mění jejich profil v posledních letech?

Zdá se, že ano, odpovídá tomu předkoronavirový růst na aukčním trhu a i naši galeristé se vesměs shodují, že počet sběratelů roste, i když pomalu. Zároveň se současné umění stává stále lépe přijímanou formou investice, třeba už proto, že jeho ceny jsou mnohem příznivější.

Zdá se, že nástup generace úspěšných start-upistů mezi české bohaté se propisuje i do umělecké scény. Je to myslím hezká příležitost pro růst segmentu mladého umění, ke kterému mladí sběratelé přirozeně inklinují. Rozhodně to ale není pravidlem, ani se zdaleka nejedná o skokovou změnu. Jsou to spíš náznaky, ze kterých můžeme tušit nějaké budoucí trendy a připravit se na ně.

J&T Banka pomáhá svým klientům v oblasti umění v rámci služby Art Servis. Jaké služby mohou využít?

Klientům se snažíme vyjít vstříc, cokoli z oblasti umění potřebují. Začínajícím sběratelům představujeme možnosti investování do umění, sestavujeme vhodné investiční portfolio, navštěvujeme spolu ateliéry nebo dražíme v aukci. Těm, kteří se na trhu již dobře orientují sami, zase můžeme pomoci v péči o jejich sbírku, ať už jde o profesionální přepravu děl, jejich instalaci v interiéru, nebo třeba restaurátorské zákroky. Na Rustonce zároveň budujeme náš vlastní depozitář pro umělecká díla a naši klienti si tak k nám budou moct uložit své sbírky do zcela bezpečného a klimaticky vhodného prostředí. V neposlední řadě nabízíme unikátní službu pojištění uměleckých děl, která pokrývá celou řadu i nadstandardních rizik.

Proti čemu lze umění pojistit? Třeba i proti ztrátě hodnoty? A od jaké hodnoty má cenu obraz či jiný umělecký artefakt pojistit?

Nabízíme profesionální pojištění AXA Art, které umělecké sbírky

Valérie Dvořáková

Vystudovala dějiny umění na FF UK a Arts Management na VŠE, část studia strávila ve francouzském Dijonu. Pracovala v soukromých galeriích, aukční síni a start-upu zabývajícím se online prodejem současného umění, naposledy spolupracovala se dvěma významnými sklářskými značkami. V umění se pohybuje celkem asi deset let. Před dvěma lety vydala spolu s dalšími dvěma autory knihu Kurátor: Průvodce uměním v Praze.

Plastika s názvem Ptáci od Lukáše Rittsteina je jedním z děl ze sbírky Magnus Art, kterou J&T Banka vlastní.

a předměty kryje formou „allrisk“, takže ten rozsah je opravdu široký. Samozřejmostí jsou živelní katastrofy, odcizení, vandalismus, různá nechtěná poškození a podobně. Zároveň pojištění ale kryje i navýšení ceny díla během roku – pokud tedy hodně dobře nakoupíte, nemusíte mít obavy.

Co se týče hodnoty, to je čistě individuální věc stejně jako u jakéhokoliv jiného předmětu. Je potřeba také zvážit, v jakém prostředí je dílo instalováno nebo uloženo, jaká rizika mu reálně hrozí a jak nákladné je jejich případné řešení. U děl, která se pohybují ve vyšších statisícových a milionových částkách, bych ale pojištění určitě nepodceňovala. Zvláštní pozornost pojištění bych také

věnovala v případě, kdy sběratelé zapůjčují svá díla na výstavě. V takovém případě bych bez „nail to nail“ pojištění na obraz ani nesáhla. (Nail to nail znamená, že je dílo pojištěné od okamžiku, kdy se sundává u sběratele doma, přes transport, instalování na výstavě, deinstalaci výstavy, zpětný transport až do okamžiku, kdy zase visí u sběratele – pozn. red.)

Ptám se na to i proto, že nás nejspíš čekají turbulence na trhu s uměním. Jak to vidíte vy? Co nás čeká na podzim?

Kéž bych to věděla. Čísla z prvního pololetí roku 2020 samozřejmě směřují výrazně dolů jak u nás, tak v zahraničí. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že obrat aukčním domům neklesl z důvodu nezájmu

sběratelů, ale protože se aukce jednoduše vůbec nekonaly. Z toho, co sama pozoruji, se mi zdá, že všichni aktéři českého trhu s uměním v čase korony našlapují sice opatrně, ale správným směrem. Zatím věřím, že sběratele, které krize nepříjemně postihla, v podzimní sezoně nahradí jiní, kteří v umění správně uvidí důvěryhodného uchovatele hodnoty i skvělou investiční příležitost právě v době krize.

A koho z umělců nyní klientům doporučujete?

Sleduji a ráda doporučuji silnou generaci umělců a umělekyní narozených v 70. a 80. letech, kteří mají dobře našlápnutou kariéru a podle mého názoru i skvělý investiční potenciál. Výborným zcela aktuálním příkladem je sochařka Anna Hulačová. Její dílo do svých sbírek ne-

specifická oblast, že se dá jen těžko paušalizovat. Každý sběratel má ke své sbírce jiný přístup – někdo si vybavuje dům, někdo buduje galerii a někdo plní depozitáře. Stejně tak se každý sběratel může věnovat jiné oblasti, umění nejsou jen obrazy, ale i sochy, fotky, drobné práce na papíře a v dnešní době i řada forem digitálního umění. Současné umění je také silně vázáno na samotné umělce, v českých aukcích se zatím prodává spíše výjimečně. Myslím, že mnozí sběratelé současného umění velmi oceňují právě náhled do živé umělecké scény, který takto získávají. S autorem svého obrazu se mohou osobně setkat, možná získají i klíč k jeho čtení, vědí, jak a proč umělec pracuje, a žijí s tím úžasným pocitem, že mu svým nákupem pomáhají v jeho další tvorbě.

Současné umění je silně vázáno na samotné umělce, v českých aukcích se zatím prodává spíše výjimečně.

dávno nakoupilo Centre Pompidou, a dokonce se ho rozhodlo rovnou vystavit na právě probíhající výstavě. Obecně jsem přesvědčená, že je dobrá doba na podporu současných umělců, kteří letos sice přišli o sezonu veletrhů a výstav, jakmile se ale svět vrátí do normálu, zase o nich uslyšíme.

Jedním z nástrojů nejen pro začínající sběratele, který J&T Banka vytvořila, je Art Index. Projeví se letošní situace na jeho příštím vydání?

To je skvělá otázka, jeden z hlavních parametrů J&T Banka Art Indexu je totiž výstavní aktivita výtvarníků, kterou letos dost významně ovlivnila koronakrize. Řada výstav musela být zrušena nebo odložena, ještě komplikovanější je pro umělce účast na zahraničních výstavách. Bude tedy hodně záviset na tom, jaké aktivity stihli umělci uskutečnit ještě před nástupem protiepidemických opatření a jak se dokázaly instituce vypořádat s výstavními plány.

Jaká jsou hlavní specifika sbírání současného umění oproti jiným sběratelským aktivitám?

Umění, a to současné obzvlášť, je tak

Nechybí vám sklo? Ptám se proto, že jste před příchodem do J&T Banky pracovala pro úspěšné sklářské podniky.

Už jsem se nadechovala, že to odkývnu, ale víte, že mi vlastně nechybí? Jsem s ním totiž stále v dost úzkém kontaktu – nejen doma, kde jsem poměrně poctivě obklopena českým sklem od Rücklu přes Bommu až po studio Dechem, ale i díky setkávání s lidmi z oboru, které k mé úlevě nikdy neutichlo. Ostatně s Ronym Pleslem a jeho ateliérem skla na pražské UMPRUMce spolupracujeme i v J&T a pokaždé, když vejdu do naší nové budovy, přivítá mě majestátní instalace od Bommy, kterou si ještě pamatuju z doby, kdy existovala teprve ve skicích.

Co jste si naposledy koupila vy? Obraz, design?

V poslední době jsem nakupovala spíš design, zrovna teď se ale chystám k jednomu uměleckému nákupu z řad současných českých výtvarníků. Ten si ale nechám pro sebe minimálně do doby, než nám bude viset doma. ■